

Het heft in eigen handen

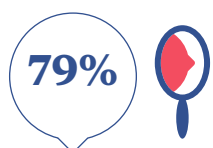
Verantwoordelijkheid voor de eigen gezondheid en zelfmanagement van gezondheidsproblemen

Het huidige overheidsbeleid vraagt dat mensen steeds meer verantwoordelijkheid dragen voor hun eigen gezondheid en zelf hun gezondheidsproblemen 'managen'. De nieuwe definitie van gezondheid is illustratief voor het nieuwe overheidsbeleid: "Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven" (Machteld Huber, 2011). **Zelfredzaamheid, eigen regie en eigen kracht** zijn kernwoorden. Hoe staan de Groningse burgers tegenover deze ontwikkelingen en zijn zij er klaar voor?

Feitenblad

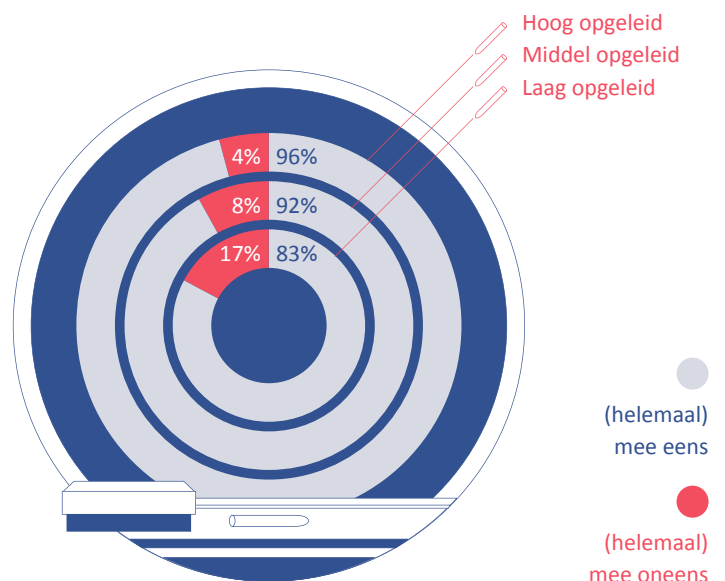
Zorgmonitor
Groningen

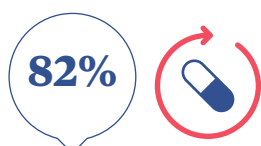
Zelf verantwoordelijk?

79% van de panelleden zegt vooral zélf verantwoordelijk te zijn voor de eigen gezondheid en 92% heeft er vertrouwen in dat men zélf invloed heeft op het voorkomen of verminderen van gezondheidsproblemen. 75% begrijpt wat de oorzaken van eventuele gezondheidsproblemen zijn. Groningse burgers lijken dus behoorlijk zelfredzaam wat betreft hun eigen gezondheid. Maar geldt dat voor iedereen in gelijke mate, of zijn er ook verschillen?

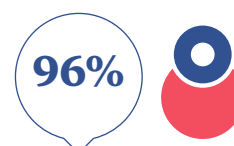
"Ik heb er vertrouwen in dat ik kan bijdragen aan het verminderen of voorkomen van problemen met mijn gezondheid".

Bron: Groninger Panel (2014)

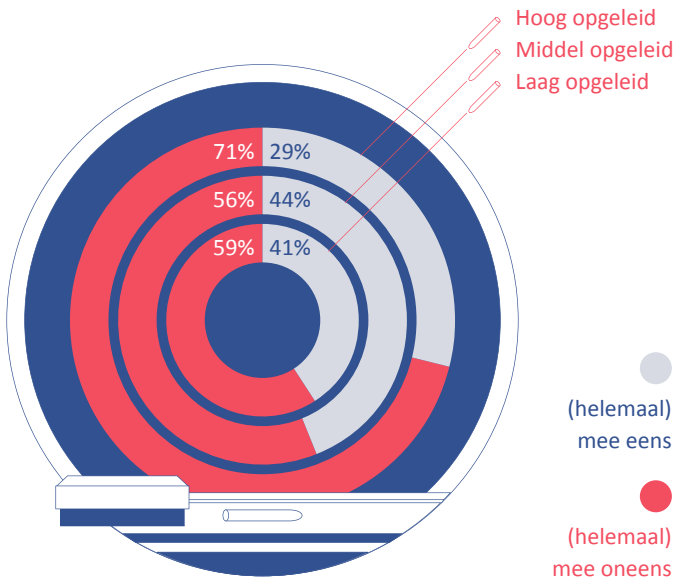
Behalve opleidingsniveau blijkt het hebben van een chronische ziekte ook van invloed: mensen zónder chronische ziekte geven vaker aan zich verantwoordelijk te voelen (82%) dan mensen mét een chronische ziekte (73%). Veel mensen mét een chronische ziekte hebben er vertrouwen in dat zij problemen rond hun gezondheid kunnen voorkomen of verminderen (88%). Maar bij mensen zónder chronische ziekte is dit percentage nog hoger, namelijk 94%.

Omgang met de arts

Bijna alle panelleden (96%) denken zelf te kunnen beoordelen of het al dan niet nodig is om met een gezondheidsprobleem naar een huisarts of een andere zorgverlener te gaan.

“Professionele zorgverleners onderschatten mijn vermogen om mijn eigen gezondheidsproblemen te managen”.

Ongeveer een kwart van de mensen denkt dat dit inderdaad het geval is, **45%** denkt van niet en **31%** heeft hier geen idee van. Het gevoel van onderschat worden blijkt vooral bij lager en middelbaar opgeleiden te heersen.

Bron: Groninger Panel (2014)

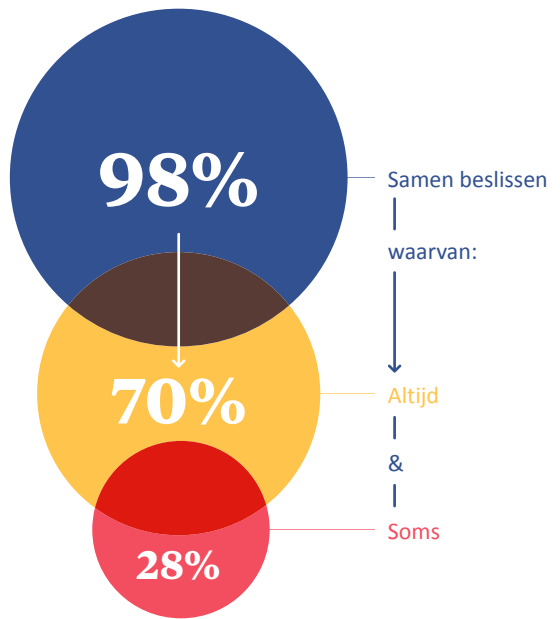
In het Groninger panel geeft **6%** aan niet door hun arts te worden betrokken bij de keuze voor een behandeling.

Samenvattend kunnen we concluderen dat Groningers behoorlijk zelfredzaam zijn en zelfvertrouwen hebben bij het voeren van de regie over de eigen gezondheid. Er zijn wel verschillen zichtbaar, waarbij met name mensen met een lager opleidingsniveau vaak minder zeker zijn van hun zaak. Deze bevinding is in lijn met de kernboodschappen zoals die verwoord werden in de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) 2014: ‘Er zijn kwetsbare groepen in de samenleving met minder mogelijkheden en vaardigheden om zelf regie te voeren. Dat geldt vooral voor laagopgeleiden en kwetsbare ouderen’ (RIVM, 2014).

Bronnen:

- Huber (2011). How should we define Health? British Medical Journal, 343:d4163.
- NCPF (2013). Samen beslissen met uw arts. Utrecht: NCPF.
- RIVM (2014). Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) 2014. Bilthoven: RIVM.

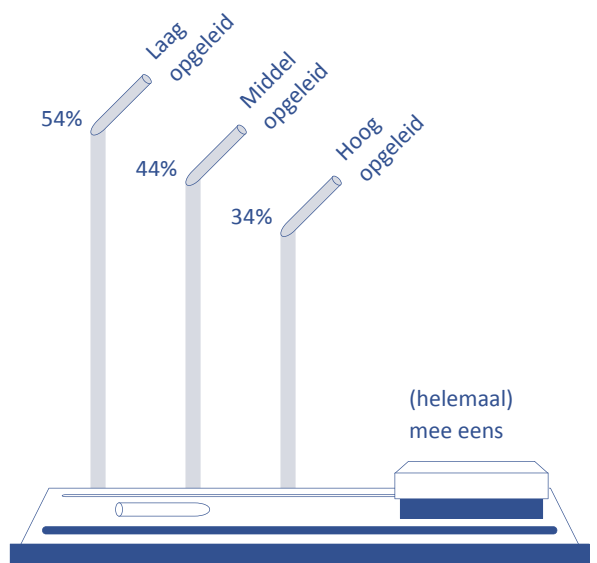
“Samen beslissen”.

In de gedachte van zelfregie en zelfmanagement past dat artsen en patiënten gezamenlijk besluiten welke behandeling er gaat plaatsvinden. Uit de landelijke meldactie ‘Samen beslissen’ blijkt dat **98%** van de patiënten samen wil beslissen; voor **70%** geldt dit altijd en voor **28%** soms.

Bron: NCPF (2013)

Het nemen van eigen beslissingen over eventuele behandelingen vraagt om zelfinzicht en zelfvertrouwen van burgers. De volgende stelling is voorgelegd: **“Ik vind het prettig als een arts voor mij beslist welke behandeling ik krijg. Hij/ zij is immers deskundig”**. 4 op de 10 mensen blijkt het prettig te vinden als zij niet zelf, maar de arts beslist. Er zijn tamelijk grote verschillen tussen mensen met verschillende opleidingsniveaus.

Bron: Groninger Panel (2014)